מ) ב"ק קיא. תמיד כח:

מנחות מט., ב) יומא לג: לד. כתובות קו: [ב"מ

נה. ובחים קג:ן, ג) ועי׳ רחות׳ ב״ח וה נוונ׳ ברש״י

ד) ולקמן נט.ן,

מוסף רש"י

שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר. שלא

יהא דבר ניתן על מערכה גדולה קודם לאברי התמיד

יומא לג:). העולה עולה

ראשונה. העולה משמע העולה תהא ראשונה

מח) דאי לאורויי בטלמא

ושלמים נכתוב וערך עליה

לוו: העולה דריש (ב"מ נה.) או: העולה משמע העולה האמורה

ואמרת להם זה האשה

זבחים קג.).

ללים (כתובות קו. וכעי

יתיכא וה"ל

(יומא לד.) ל**ו: כ'**

ראשון בסדרי ו והיא עולת הבקר,

לכל

משמע תהא ראשונה הקרבנות (חידי דאי וא

ו. והאש על המזבח עלֵיהַ הַכּהַן עֵצִים בַּבּקֵר בָּבֶּקֶר וְעָרַף עְלֶּיהָ הָעלְה וַהִּקְטִיר עָלֶיהָ חָלְבֵי הַשְּׁלְמִים: ויקרא ו ה

רבינו חננאל

[ואקשינן] אי לא חייש נעביד ליה לתמיד בשש ומחצה כי דיניה והפסח מוספיז קודמיז לבזיכיז. עריד להו למוספיז ילתמיד בשבע ומחצה יקרב בשמונה ומחצה בר עולא להא דאביי ילהא דרכא ואמר כשכח הכי כסדרו בחול דעלמא בשמונה שעות ומחצה בשמונה שעות ומחצה. ב"ע אומר כמדרו ערב סידורו בשבת דעלמא אכל כערכ הפסח שויהח בין בחול בין בשבת. ובשבת דעלמא בלבד פליגי, ר' ישמעאל סבר גזרינן בשבת להעשות התמיד בח' שעות ומחצה ולא מקדמינן ליה גזרה שלא יבוא להקדימו בחול יישארו הודרים והודרום אטו חול, הכל יודעיז אטר יוויל, יווכל יוויניין שהשבת אין שם נדרים ונדבות. ומקשינן אי הכי אי לא גזר ר"ע ניקדמיה י רשש ומחצה כי דיויה קודמין לבזיכין. ונמצא . לוזעמיה דאריי ר' ישמעאל כמתני׳ ולטעמיה דרבא ר׳ עקיבא כמתני׳. מיתיבי חל ערב פסח להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת עוב פטח להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת דברי ר' ישמעאל, ר"ע והיינו ממש כרבה בר עולא או אומר כסדרו בערב הפסח. דסבר בין בחול בין בשבת . כשבע ומחצה דהא בהדיא להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת כתנא דמתני׳ ואמר מתניתא הכי קתני חל . להיות ערב פסחים בשבת דעלמא מה שני בשבת מהוא חול דטלמא החמיד פסחים שחל להיות בשבת החמיד נשחט בשמונה אומר כסדרו ערב הפסח מה כל ערר הפסח החמיד

בערב הפסח בז' ומחצה

רשביק ליה לאחד בשבת,

יקתני בשני בשבת מכלל דלא אפשר שיחול ערב

הפסח באחד בשבת דאם בז חייל פסח בשני בשבת.

בימי החכמים חל פסח

בבד"ו וכי אחרי סתימת פסח. תוב מותבי' לאביי

מהא דתניא תמיד כל השנה

בשבת כסדר כל השנה

דברי ר' ישמעאל, ר"ע אומר כסדר ערב הפסח,

דמתני'. ודיקינן

דברי הכל היא. ובין בחול ובין בשבת דקתני במתני׳ לא קאי ארישא אלא אערב הפסח והא דקאמר דברי הכל היא לא בעי לאיחוריה משום נדרים ונדבות: קסבר מוספין קודמין היינו כלומר דמצינו למימר דברי הכל לפלוגמא דהך ברייתא לבויכין. ועל כרחך בזיכין בשבע ואינן פנויין בה: בעלמא. כל דקיימינן עלה אבל איכא שני ברייתות דמייתי בסמוך דפליגי ימות החול בשמונה ומחלה: כך סידרו. בשבתות של כל השנה

בהדיח בשבת דערב פסח ומהנהו ודאי איכא למיפשט דלאו דברי הכל היא:

באילן חל בשני בשבת. אין לריך לפרש דדוקא נקט שני דהוא יומא קמא דמיקלע ביה ארבעה עשר דחד בשבתה לה חזי לארביסר דלא בד"ו פסח דהא ע"כ לרבא דמוקי לה בשני בשבת דעלמא לא הוי שני בשבת דותא דהא לא בערב הפסח מיירי הוא הדין לאביי אם לא יהיה דוקא אין לחוש ורש"י שהקשה דעל פי הראייה היו מקדשין אין נראה לר"י דאע"ג דהיו מקדשין על פי הראייה היו נזהרין שלא יבאו תרי שבי בהדי הדדי דאמרינן בהדיא פרק קמא דראש השנה (דף כ.) מאיימין על העדים על החדש שנראה בזמנו לומר שלא ראו והא דאמרי׳ בשילהי אלו קשרים (שבת דף קיג.) חלבי שבת קריבים ביום הכפורים אלמא בהדי הדדי נינהו מוקי לה בהחליל (סוכה דף נד:) כאחרים דאמרי אין בין עלרת לעלרת אלא ד' ימים בלבד: אלא לרבא קשיא. תיתה לרנה בר עולא נמי תיקשי דלדבריו לרבי עקיבא מוספין קודמין לבזיכין ולפי מה שהברייתא כאביי לרבי עקיבא תמיד נשחט בשש ומחלה וא"כ בזיכין קודמין למוספין ותירץ רשב"א דלרבה בר עולא לא קאי ר"ע אלא ארישא דקתני תמיד כל השנה קרב כהלכתו משמע ל"ש חול ולא שנא שבת ועלה פליג ר"ע ואמר דשבת דעלמא כערב הפסח

יתרץ כרבא: העולה עולה ראשונה. מימה דבובחים פ' כל התדיר

(דף פט.) מפקינן מקרא אחרינא דתנן התמידין קודמין למוספין שנאמר מלבד עולת הבקר אשר לעולת התמיד א וליכא למימר דהתם אינטריך ללבור שאין להן תמידין ומוספין אלא כדי אחד מהם בדהא קתני התם דם חטאת קודם לדם עולה ודומיא דזה הוי תמידין ומוספין וליכא למימר נמי דאינטריך קרא תנינא לעכב דבהתכלת (מנחות דף מט:) אמרינן בהדיא דליכא עיכובא וי"ל דהתם אינטריך למוספין דלא קדמי

והכא לנדרים ונדבות ולריכי דשמא מוספין חמירי שהן קרבן לבור או שמא נדרים ונדבות חמירי שרגילים ומלויים יותר אי נמי קרא דהכא להקדמת הקטרה דבהקטרה כתיב וערך עליה העולה וקרא דכל התדיר להקדמת שחיטה דתעשו את אלה בעשיית הדם כתיב והא דפריך בהתכלת (שם) גבי הא דתנן התמידין אין

רבא אימא שלמים הוא דלא נקריב הא עולות נקריב אלא אמר רבא השלמים עליה השלם כל הקרבנות כולן ת"ר תמיד קודם לפסח

אי לא חיישינן ניעבדיה בשש ומחצה קא סבר מוספין קודמין לבזיכין עביד להו למוספין בשש ובזיכין בשבע ועביד ליה לתמיד בשבע ומחצה מתקיף לה רבה בר עולא מידי כסידרו בחול כך סידרו בשבת בערב הפסח דברי ר' ישמעאל קתני כך סידרו בשבת סתמא קתני אלא אמר רבה בר עולא הכי קתני כסידרו בחול דעלמא כך סידרו בשבת דעלמא דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר כסידרו בערב הפסח דעלמא כך סידרו בשבת דעלמא ומתני׳ דקתני בין בחול בין בשבת דברי הכל היא במאי קמיפלגי בגזרת נדבות ונדרים קמיפלגי ר' ישמעאל סבר גזרינן שבת אמו חול ור' עקיבא סבר לא גזרינן אי לא גזרינן ניעבדיה בו' ומחצה קסבר מוספין קודמין לבזיכין מוספין בשש ובזיכין בז' ועביד ליה לתמיד בז' ומחצה מיתיבי תמיד כל השנה כולה קרב כהלכתו נשחם כשמונה ומחצה וקרב בם' ומחצה ובערב הפסח נשחט בז' ומחצה וקרב בח' ומחצה חל להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר כסידרו בערב הפסח בשלמא לאביי ניחא אלא לרבא קשיא אמר לך רבא לא תימא כחל בשני בשבת אלא אימא כשני בשבת דעלמא מיתיבי חל להיות בשבת כסידרו כל השנה כולה דברי ר' ישָמעאל ר"ע אומר כסידרו בערב הפסח דעלמא בשלמא לרבא ניחא אלא לאביי קשיא אמר לך אביי לא תימא כסידרו כל השנה אלא אימא כסידרו כל השנים כולן דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר כסידרו ערב הפסח שחל להיות בערב שבת לתנו רבנן מנין שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר תלמוד לומר יוערך עליה העולה מאי תלמודא יאמר רבא יהעולה עולה ראשונה ומנין שאין דבר קרב אחר תמיד של בין הערבים ת"ל יוהקטיר עליה חלבי השלמים מאי תלמודא אמר אביי עליה שלמים ולא על חבירתה שלמים מתקיף לה

ואף על גב דליכא נדרים ונדבות חיישיגן לסרך נדרים דחול דילמא אתו למסרך ולמיעבד בחול נמי בשבע ומיפסלי נדרים ונדבות של אחריו: ר"ע אומר. כל שבתות השנה הוא נשחט בשבע ומחלה כסידרו ערב הפסח דלה גזרינן משום חול: דברי הכל היא. דר׳ ישמעאל ורבי עקיבא לא איירי בערב פסח כלל וכמתניתין סבירא להו בין בחול בין בשבת: ליעבדיה בשם ומחלה. דהא זריזין מקדימין למצות: קסבר מוספין קודמין לבזיכין גרסינן: כחל להיות בשני בשבת. ערב הפסח שהתמיד נשחט בשבע ומחלה: בשני בשבת. חד מימות החול נקט. ואית דאמרי יומא קמא דשבתא דחזי

לארביסר נקט וחד בשבתא לא חזי

לארביסר דלא בד"ו פסח ולאו

מילתא היא שהרי על פי הראייה

היו מקדשין: ור"ע אומר כסידרו

ערב הפסח גרסינן ותו לה: בשלמה

לאביי ניחא. דמדקאמר רבי ישמעאל

חל להיות בשבת כחל להיות בשני

בשבת על כרחך כסידרו ערב

הפסח דקחמר ר"ע בע"פ שחל להיות

בע"ש קחמר: אנא לרבא. דקחמר

רבי ישמעאל למיכמר בישרא חייש

וכסידרו בחול בעלמא קאמר הא

התני הכא כחל להיות בשני בשבת:

חלח חימה כשני בשבת. שחינו ערב

הפסח דהיינו בשמונה ומחלה

דחיישינן למיכמר בישרא: כסדר כל

השנה. היינו בשמונה ומחלה דחיישי׳

למיכמר בישרא: כל השנים. שערב

הפסח חל בחול דשחטינהו בשבע

ומחלה ור"ע אמר כסידרו ערב

הפסח שחל להיות בערב שבת:

מניין שלא יהא דבר. נקטר במערכה

משנערכה שחרית הודם לתמיד של

שחר ת"ל וערך עליה בתר ובער

עליה הכהן כתיב דהוא סידור

מערכה: מחי מלמודה. דהחי

העולה אתמיד של שחר קאי: העולה

עולה רחשונה. מדלח כתיב וערך

עליה עולה אלא העולה הכי קאמר

וערך עליה מיד העולה החשובה

האמורה תחלה לכל העולות והיינו

עולת תמיד דפרשת קרבנות בונפי

פינחסן דקרבן תמיד כתיב ברישה:

אי לא חיים ניעבדיה בשם ומחלה. דהא הפסחים מרובין ובשבת

מוסף תוספות

א. העשויה כבר משמע, אלמא תמידיז . למוספיז. רש"י זבחים תום' שאנן. ב. דהא משמע בזבחים דלאו בהכי מיירי. . אלא כגון שיש לו שתיהן דקתני התם וגו'. מוס' שאנץ. ג. במוס׳ שאנץ מולה את זה בב׳ מירולי המוס׳ דלעיל.

רבינו חננאל (המשך) שנא שבת (לר"י) [לר"ע] דינם כאחד קשיא לאביי ומשני לא תימא כסדר כי השנה דמשמע בשמונה ומחצה אלא אימא כסדר ומחצה דברי ר' ישמעאל, . ר"ע אומר כסידורו ערב שבת. ת"ר מנין שלא יהא דבר קודם לתמיד יהא דבר קודם לתמיד של שחר כו' פשוטה היא. ת"ר תמיד קודם . לפחם שהחמיד ואמר רו בו ביז הערבים. דכתיב י ושחטו אותו כל קהל עדת שראל בין הערבים, ונאמר שראל בין הערבים, ונאמר בו בערב שנאמר שם חזרח את הפסח רערר ביז הערבים שנא' ביז , הערבים יקטירנה. הנרות נאמר בהן בין הערבים דכתיב ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים, וכתיב בהן מערב שנאמר יערוך אותו אהרן ובניו מערב עד בקר.

והקטיר עליה. אתמיד קאי דסיפיה יאוחר דקרא הוא וה״ק והקטיר על העולה הואת כלומר אחריה חלבי השלמים: ואימא שלמים הוא דלא קרבי. אחר תמיד של בין הערבים: השלמים. לשון השלם: סמיד. של בין הערבים קודם לפסח: לקטורם. של בין הערבים וכולהו יליף טעמאה: לנרות. להדלחת נרות:

יאוחר מעכבין את המוספין וקאמר היכי דמי אילימא דאית ליה ולקדם והתניא מנין שלא יהא דבר כו' ומייתי הא דרבא ולא מייתי קרא דמלבד משום דלשון שלא יהא דבר קודם משמע טפי עיכוב [להכי] אתייה טפי מן המשנה אי נמי למימרא דאפי׳ בהקטרה דלא מנן בכל החדיר תמיד של שחר קודם ⁷ אך קשה דאמאי אינטריך העולה ומלבד חיפוק לי' דתמיד קודם למוספין דבחמיד כחיב בבקר ובמוספין כתיב ביום דמשמע בעילומו של יום ולמאי דאמרי' בהחכלת דליכא עיכובא בהקדמה לחמיד אתי שפיר הא דאמרינן בריש עירובין (דף ב.) שלמים ששחטן קודם פתיחת דלתות ההיכל פסולים שנאמר ושחטו פתח אהל מועד בומן שהן פתוחין ולא בזמן שהן נעולין דמטעם ששחטן קודם תמיד של שחר לא הוו פסולין והא דתני בתוספתא דמכילתין [פ"ד] כל הקדשים שהקריבן קודם ממיד של שחר או שעיכבן אחר תמיד של בין הערבים פסולין שאין לך קודם לתמיד של שחר אלא קטורת ואין לך שמתעכב אחר תמיד של בין הערבים כו' האי פסולין היינו מדרבנן נועיין מוס' עירובין בי. ד"ה שלמים ומוס' יומא כט. ד"ה אלא ע"ש היטב שכתבו להדיא אבל לשון החוספתא משמע דאפי זרק הדם בדיעבד ועשה כל תצות אפ״ה פסולין דקתני שהקריבו ולא קתני ששחטן ואי מדרבנן אתאי פסולין וכוי]:

פסח קודם לקטרת קטרת קודמת לנרות